

Temat

Pracownik przyszłości – od kompetencji do kwalifikacji

Scenariusz lekcji został przygotowany przez ekspertów Instytutu Badań Edukacyjnych w ramach projektu „Wsparcie rozwoju ZSK w szczególności na poziomie regionalnym poprzez wdrażanie rozwiązań i inicjatyw skierowanych do użytkowników końcowych systemu – ZSK 4”. W pracy nad nim uwzględniono wnioski z pilotażowych lekcji, z udziałem młodzieży.

Scenariusz stworzono z myślą o młodzieży szkół ponadpodstawowych. Mogą z niego skorzystać zarówno doradcy zawodowi, wychowawcy klas, jak i nauczyciele, którzy chcą podjąć temat rynku pracy na swoich lekcjach. Głównym celem lekcji jest wsparcie młodzieży w identyfikacji kompetencji, które posiada, oraz wskazanie, że rozwiązania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji umożliwiają potwierdzenie posiadanych kompetencji i uzyskanie kwalifikacji.

Rekomenduje się skorzystanie ze scenariuszy w formie cyklu lekcji przeprowadzonych w następującej kolejności:

1. Wprowadzenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji
2. Pracownik przyszłości – od kompetencji do kwalifikacji

Cele

Cel ogólny

Uczeń:

- wskazuje różnice pomiędzy pojęciami: „kompetencje” i „kwalifikacje”.

Cele szczegółowe / efekty uczenia się

Uczeń:

- omawia pojęcia związane ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji,
- wskazuje przykłady kompetencji i kwalifikacji.

Pozostałe informacje

Adresaci:

- uczniowie szkoły ponadpodstawowej – wszystkie typy szkół

Czas trwania zajęć:

- 1 godzina lekcyjna

Metoda pracy:

- podająca – mini-wykład;
- praktycznego działania.

Forma pracy:

- indywidualna, grupowa.

Środki dydaktyczne:

- prezentacja do scenariusza lekcji „Pracownik przyszłości – od kompetencji do kwalifikacji”;
- projektor multimedialny, komputer;
- karta pracy do ćwiczenia grupowego (tabela);
- lista pojęć, z którymi zapoznano uczniów podczas lekcji „Wprowadzenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji”.

Przebieg zajęć

Wprowadzenie

Nawiązanie do tematu – powtórzenie

Osoba prowadząca prezentuje listę pojęć, z którymi zapoznano uczniów podczas lekcji „Wprowadzenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji” i prosi o ich objaśnienie:

- ścieżki uczenia się,
- edukacja formalna,
- edukacja pozaformalna,
- nieformalne uczenie się,
- efekty uczenia się,

- *lifelong learning* (LLL),
- Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK),
- efekty uczenia się,
- kwalifikacja,
- Polska Rama Kwalifikacji,
- walidacja.

Chętni uczniowie objaśniają poszczególne pojęcia.

„Do tematu dzisiejszej lekcji wprowadzi nas ćwiczenie, do którego Was zapraszam. Za chwilę odczytam kilka słów. Waszym zadaniem będzie napisać do każdego ze słów pierwsze skojarzenie, jakie przyjdzie Wam do głowy”.

Osoba prowadząca odczytuje słowa: coca-cola, zamek, kompetencje, święta, kwalifikacje. Uczniowie zapisują swoje skojarzenia do poszczególnych słów na kartce. Następnie osoba prowadząca prosi chętnych uczniów o odczytanie skojarzeń do pierwszego słowa, analogicznie postępuje z kolejnymi słowami.

Osoba prowadząca mówi:

„Jak przed chwilą usłyszeliśmy, każde pojęcie może oznaczać dla nas coś innego. Ważne jest, żeby przy wspólnej pracy uzgadniać rozumienie i znaczenie danych pojęć”.

SLAJD NR 2

„Dzisiaj zajmiemy się dwoma pojęciami: „kwalifikacje” i „kompetencje”. Czym są kompetencje, a czym są kwalifikacje? Czym różnią się kompetencje od kwalifikacji? Czy w ogóle się różnią? Czy może to synonimy? Czy te pojęcia mają jakieś elementy wspólne? A może wcale?”

Zajęcia właściwe

SLAJD NR 3

„Odpowiedzi na te pytania poszukajmy wspólnie z bohaterką tej prezentacji – panią Sylwią”.

SLAJD NR 4

„Pani Sylwia przez wiele lat pracowała jako księgową w dużej firmie produkcyjnej. Praca od 8.00 do 16.00. Zawsze przy tym samym biurku, zawsze nad stertą papierów. Nawet kawa w biurze od wielu lat smakowała tak samo”.

SLAJD NR 5

„Pani Sylwia czuła się coraz bardziej zmęczona i coraz mniej zmotywowana do pracy. Jej znużenie obowiązkami zawodowymi wpływało również na inne sfery życia”.

SLAJD NR 6

„Pewnego dnia, stojąc w ciągnącym się w nieskończoność korku w drodze do pracy, podjęła spontanicznie decyzję o ZMIANIE”.

SLAJD NR 7

„Po wielu latach współpracy postanowiła rozstać się z dotychczasowym pracodawcą. Nie bez żalu... Z JEGO STRONY”.

SLAJD NR 8

„Od tej pory pani Sylwia dużo czasu spędzała w swoim ukochanym ogrodzie, pielęgnując rośliny”.

SLAJD NR 9

„Jako że piękno roślin jest przemijające, postanowiła uwiecznić je na fotografiach. Zdjęcia były tak dobre, że przyjaciele Pani Sylwii zaczęli namawiać ją, aby podzieliła się nimi z szerszą publicznością”.

SLAJD NR 10

„Pani Sylwia dała się namówić przyjaciołom. A że nie przepadała za mediami społecznościowymi, postanowiła umieścić swoje prace na stworzonej przez siebie stronie internetowej”.

SLAJD NR 11

„Rozpoczęła proces nauki. Okazało się, że Pani Sylwia, o co wcale się nie podejrzewała, ma wrodzony talent do tej pracy”.

SLAJD NR 12

„W krótkim czasie powstała strona internetowa, która zaczęła cieszyć się ogromną popularnością. Algorytmy szalały”.

SLAJD NR 13

„Pani Sylwia, zmotywowana sukcesem strony, zaczęła zdobywać różnorodne kompetencje w dziedzinie tworzenia witryn internetowych”.

SLAJD NR 14

„Jednak po pewnym czasie odpoczynku i relaksu w domu, Pani Sylwia zatęskniła za etatową pracą”.

SLAJD NR 15

„Postanowiła wykorzystać swoje nowe zainteresowania i zdobyte kompetencje. Szukając pracy, znalazła ogłoszenie, w którym uznany i ceniony pracodawca poszukiwał właśnie specjalisty ds. tworzenia witryn internetowych”.

SLAJD NR 16

„Pani Sylwia zaczęła zastanawiać się, jak wyróżnić się w gąszczu kandydatów i - co najważniejsze - jak udowodnić swoje nowe umiejętności? Nie dysponowała przecież żadnym formalnym wykształceniem w tej dziedzinie”.

SLAJD NR 17 i 18

„Poszukując odpowiedzi na te pytania, Pani Sylwia natknęła się na informacje o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,...
...a w jego Rejestrze odnalazła kwalifikację wprost pasującą do jej kompetencji”.

SLAJD NR 19

„Kwalifikacja ta nosiła nazwę «Tworzenie witryn internetowych»”.

SLAJD NR 20

*„Pani Sylwia zapoznała się ze szczegółowym opisem tej kwalifikacji i skontaktowała się ze wskazaną tam Instytucją Certyfikującą. Okazało się, że aby zdobyć certyfikat potwierdzający jej umiejętności, **nie jest konieczne udanie się na kurs**, w który musi zainwestować czas i pieniądze. Wystarczy umówić się na termin walidacji, podczas której zostanie sprawdzone, co już potrafi. Pani Sylwia nie wahała się ani chwili...”*

SLAJD NR 21

„Przed wyznaczonym terminem walidacji Pani Sylwia zapoznała się z efektami uczenia się przypisanymi do tej kwalifikacji i wymogami procesu walidacji. Pozwoliło jej to przygotować się skutecznie do mającego nadejść sprawdzenia efektów uczenia się”.

SLAJD NR 22 i 23

*„Jak zapewne się domyślicie, Pani Sylwia pomyślnie przeszła proces walidacji, czyli sprawdzenia efektów uczenia się przez uprawnioną do tego Instytucję Certyfikującą... ..i otrzymała certyfikat potwierdzający zdobycie kwalifikacji «Tworzenie witryn internetowych» **na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji**. Mogła się nim oficjalnie chwalić”.*

SLAJD NR 24

*„Podczas rozmowy o pracę certyfikat z **symbolem PRK**, czyli Polskiej Ramy Kwalifikacji, wywarł ogromne wrażenie na pracodawcy. W końcu miał on dowód, że wszystko, czego wymaga od pracownika na tym stanowisku, jest potwierdzone przez prestiżowy, uznany i rozpoznawalny na rynku pracy certyfikat”.*

SLAJD NR 25

„Konkurenci nie mieli szans, a Pani Sylwia została zatrudniona jako specjalista ds. tworzenia witryn internetowych. Nasza bohaterka radziła sobie znakomicie w nowej pracy i wciąż rozwijała swoje kompetencje”.

SLAJD NR 26 i 27

„Po pewnym czasie postanowiła wzbogacić swoje portfolio zawodowe o nowe kwalifikacje: «Projektowanie grafiki komputerowej» oraz «Wykonywanie fotografii reportażowej i okolicznościowej».

Na tym chciaabym zakończyć historię pani Sylwii i...

...wrócić do tematu dzisiejszej lekcji. Jak pamiętamy, w tej opowieści pojawiają się zarówno kompetencje, jak i kwalifikacje. Przyjrzyjmy się bliżej tym pojęciom”.

SLAJD NR 28

„Kompetencja i kwalifikacja to nie są synonimy. Nie możemy postawić między nimi znaku równości, gdyż kwalifikacja to sprawdzone w wyniku walidacji i potwierdzone odpowiednim dokumentem zgodnie z ustalonymi standardami efekty uczenia się (niezależnie, jak zostały one zdobyte). Kompetencja to umiejętności, które posiadamy, ale są niesprawdzone i niepotwierdzone. Mam nadzieję, że historia pani Sylwii pozwoliła Wam zrozumieć różnicę między kompetencją i kwalifikacją. Czy pamiętacie, o jakich kwalifikacjach i kompetencjach była mowa w historii naszej bohaterki?”

Uczniowie wymieniają zapamiętane przykłady kompetencji i kwalifikacji.

„A teraz zapraszam Was do ćwiczenia grupowego”.

Ćwiczenie w grupach maksymalnie czteroosobowych

SLAJD NR 29

„Wasze zadanie polega na wpisaniu do otrzymanej tabeli po pięć przykładów kwalifikacji i kompetencji. Różnice pomiędzy tymi pojęciami ilustruje slajd 28. Zerknijcie na ten slajd jeszcze raz, zanim przystąpicie do pracy”.

KOMPETENCJE	KWALIFIKACJE
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Podsumowanie ćwiczenia

Grupy prezentują efekty swojej pracy. Osoba prowadząca upewnia się, że uczniowie rozumieją, że kompetencją jest każda umiejętność, którą posiada dana osoba, a o kwalifikacji w rozumieniu ZSK mówimy wówczas, gdy nabyta wiedza i umiejętności zostały sprawdzone. Pomyślnie zakończony proces sprawdzania jest zwieńczony nadaniem odpowiedniego dokumentu (np. świadectwa, dyplomu, certyfikatu, patentu).

Podsumowanie

„Kiedy już wiemy, czym różnią się kompetencje od kwalifikacji, proszę Was o chwilę refleksji: zastanówcie się, jakie swoje kompetencje moglibyście przekształcić w kwalifikacje?”

Załączniki:

- prezentacja do scenariusza lekcji „Pracownik przyszłości – od kompetencji do kwalifikacji”.